

Nr 89.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1924 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under femte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag dels för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus, dels ock för driften av epidemisjukhus jämte i ämnet väckta motioner.

(3:d avd.)

Uti den till riksdagen den 2 januari 1924 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1924—1925 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkterna 74 och 75 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden samma dag) föreslagit riksdagen att för samma budgetår anvisa *dels* till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus ett extra förslagsanslag av 2,500,000 kronor, *dels ock* till statsbidrag för driften av epidemisjukhus ett extra förslagsanslag av 1,110,000 kronor ävensom medgiva av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 2 januari 1924 förordad ändring i grunderna för sistberörda anslags användning.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 165—168 i åberopade statsrådsprotokollet.

Med anledning av Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställningar har riksdagen på extra stat anvisat särskilda förslagsanslag *dels* till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus för år 1921 å 2,000,000 kronor, för år 1922 å 1,500,000 kronor och för första halvåret 1923 å 750,000 kronor, *dels ock* till statsbidrag för driften av sådana sjukhus för år 1921 å 600,000 kronor, för år 1922 å 450,000 kronor och för första halvåret 1923 å 225,000 kronor.

I enlighet med av riksdagen godkända grunder har Kungl. Maj:t genom kungörelser den 7 september 1920 meddelat bestämmelser dels angående statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus (sv. förf.-saml. nr 667) och dels angående statsbidrag för driften av epidemisjukhus (sv. förf.-saml. nr 668). Sistnämnda statsbidrag utgår med 2 kronor för underhållsdag för varje kostnadsfritt vårdad sjuk, dock icke för flera sjukplatser än som av medicinalstyrelsen fastställts såsom motsvarande normal beläggning av sjukhuset.

I 1923 års statsverksproposition äskade Kungl. Maj:t för budgetåret 1923—1924 till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus ett extra förslagsanslag av 1,800,000 kronor och till statsbidrag för driften av epidemisjukhus ett extra förslagsanslag av 700,000 kronor.

Riksdagen anvisade de sålunda begärda beloppen. I samband med anvisandet av anslaget till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus förklarade sig riksdagen emellertid vilja uttala, att riksdagen förutsatte, att de i epidemilagen meddelade bestämmelserna angående skyldighet för epidemidistrikt att hava tillgång till erforderligt antal platser å sjukhus, avsedda för personer, som äro behäftade med någon av de i 2 § 1 mom. av nämnda lag uppräknade sjukdomar, tillämpades på sådant sätt, att landstingen ej betungades med större kostnader för epidemisjukvårdens ordnande än som vore av förhållandena påkallade.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft två inom andra kammaren av herrar *C. Brännberg m. fl.* samt *L. J. Carlsson-Frosterud* och *A. Norsell* väckta motioner, nr 110 och 121.

I den förstnämnda motionen har hemställts, att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag rörande anslaget till epidemisjukhusens drift måtte sätta statsbidragets storlek till samma belopp som nu utgår eller 2 kronor per dag och patient och att det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget höjes med 90,000 kronor.

I motionen nr 121 har bland annat och så vitt nu är fråga föreslagits, att riksdagen ville, med avslag på Kungl. Maj:ts förslag om ändring i grunderna för det extra förslagsanslaget till bidrag för driften av epidemisjukhus, uppföra nämnda anslag med 1,200,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionerna.

*Utskottets
yttrande.*

Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser upptagande av anslaget till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus med ett belopp av 2,500,000 kronor, har utskottet ansett sig böra tillstyrka.

Vad däremot angår anslaget till statsbidrag för driften av epidemisjukhus, har utskottet funnit sig icke kunna förorda förslaget härutinnan.

Under framhållande av, bland annat, att då detta bidrag år 1920 första gången beviljades, detsamma fastställdes till samma belopp, som då utgick till tuberkulossjukhusen eller till 2 kronor för dag och patient samt att detta senare bidrag från och med den 1 januari 1924 sänkts till 1 krona 85 öre och enligt Kungl. Maj:ts i årets statsverksproposition framlagda förslag skulle underkastas en ytterligare sänkning till 1 krona 60 öre från och med ingången av år 1925, har departementschefen nu ifrågasatt, att statsbidraget för driften till epidemisjukhusen skulle fastställas till 1 krona 70 öre för dag och patient.

Enligt riksdagens förut fattade beslut har emellertid den av Kungl. Maj:t föreslagna nedsättningen av statsbidraget till tuberkulossjukhusen icke vunnit riksdagens bifall, utan har riksdagen på anförda skäl fixerat detta bidrag till 1 krona 75 öre för dag och patient.

På grund härav och med hänsyn särskilt till att värdkostnaderna vid epidemisjukhusen till följd av den ojämna beläggningen ställa sig synnerligen höga i förhållande till tuberkulossjukhusen, har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka, att någon beskärning av nu utgående statsbidrag äger rum och torde för den skull anslaget, varom nu är fråga, böra upptagas till det av motionärerna ifrågasatta beloppet eller sålunda samma belopp, vartill anslaget av medicinalstyrelsen beräknats.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med bifall till herr Brännbergs m. fl. samt herrar Carlsson-Frosteruds och Norsells ovanberörda motioner, den sistnämnda motionen i vad den avser anslaget till statsbidrag för driften av epidemisjukhus, för budgetåret 1924—1925 anvisa

a) till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus ett extra förslagsanslag av 2,500,000 kronor; samt

b) till statsbidrag för driften av epidemisjukhus ett extra förslagsanslag av 1,200,000 kronor, att utgå enligt nu gällande grunder.

Stockholm den 16 maj 1924.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, H. F. Lamm, J. Nilsson i Malmö, O. Bergqvist, E. A. Hallin, J. Jeansson, C. I. Asplund, F. L. Lindqvist, G. Kobb, C. Johansson i Hälsingborg och N. G. Gabrielsson;

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, A. Wiklund, S. Bengtsson i Norup, O. H:son Waldén, C. R. Jansson i Falun, L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson i Kullenbergstorp, J. Jönsson i Revinge, J. D. Norman, A. Å. Törnqvist i Karlskrona, S. E. Ljungkvist och S. Persson i Fritorp.